

OVERLEDEN BAARNAAR LIEP VOOROP IN NATUURBESCHERMING

Jaap Taapken was man met een missie

Hans van Keken

Twee dagen na zijn 76ste verjaardag is afgelopen zondag 18 maart 2001, in een ziekenhuis in het Zuid-Duitse Ulm, onverwacht een eind gekomen aan het leven van de landelijk bekende Baarnse vogelbeschermer Jaap Taapken. Een gedreven mens met een enorme passie voor de natuur, waar hij zich van jong af aan zonder enig voorbehoud tientallen jaren voor inzette.

Wie Jaap Taapken enigszins kende, en dat voorrecht was mij gegund, raakte vanzelfsprekend onder de indruk van zijn enorme, diepgaande kennis van de natuur, en dan met name van vogels. Er zijn er weinigen die zich wat dat betreft aan hem konden meten. Al had hij dan nooit gestudeerd, in ieder geval niet wetenschappelijk, de Baarnaar was al vrij jong zeer deskundig waar het gaat om plant en dier. De basis werd blijkbaar gelegd in zijn jonge jaren bij de Nederlandse Jeugdbond voor Natuurstudie waar hij op excursies de natuur in de regio, met de Zuiderzeekust en de Gooise enen, leerde kennen en waarde-

ren. Het was de start van een bijzonder vruchtbaar leven. Indrukwekkend is de lijst van publicaties, activiteiten en bestuursfuncties van de afgelopen tientallen jaren. Een greep daaruit. Taapken bouwde in de jaren vijftig het landelijk vogelringonderzoek uit, dat ook internationaal opzien baarde. Hij werkte vanaf 1957 voor het tijdschrift Het Vogel-

jaar, waar hij een groot deel van al die jaren de belangrijkste drijvende kracht was, en waarvoor hij onvermoeibaar tot aan zijn dood werkte en een ontelbaar aantal artikelen schreef. De Baarnaar nam in 1977 het initiatief tot de oprichting van het Natuurfotografengilde en in 1982 van het - nu niet meer verschijnend blad - Huid en Haar. Hij was lid van het Contactorgaan van Vogelstudie (CoVo), van de ledenraad van de Vogelbescherming en redactielid van het regionale periodiek De Wijde Blik. En dat bijna allemaal naast zijn werk. Vanaf de oorlog in verschillende functies bij het Rijksmuseum voor Natuurlijke Historie in Leiden (thans bekend als Naturalis). Later was hij fotoredacteur bij het Telegraaf-concern, waar hij ondermeer verantwoordelijk was voor TrosKompas en diverse sportbladen. Zijn natuurhart kon hij luchten door middel van het schrijven van artikelen in De Telegraaf. En dan heb ik het nog niet over de vele andere publicaties, de handvol boeken die hij samen met anderen heeft geschreven of aan heeft

Jaap Taapken beschikte over een tomeloze energie om een ander te overtuigen van de schoonheid en waarde van met name het gevederde deel der natuur.

meegewerkt, het tiental boeken dat hij vertaalde en de vele natuurritten die hij maakte. Of over de onderscheidingen die hem ten deel vielen, zoals acht jaar geleden nog de Zilveren Anjer uit handen van prins Bernhard, als erkenning voor al zijn werk voor de ornithologie.

Laat ik maar stoppen met de opsomming van een levenswerk dat in één woord imposant is te noemen, van een man die blijkbaar over een tomeloze energie beschikte en geen gelegenheid onbenut liet om de ander te overtuigen van de schoonheid en waarde van met name het gevederde deel der natuur.

Dat iemand met zo'n passie niet overal vrienden maakt, hoeft niet te verbazen. Taapken was im-

mers een man met een missie en dan krijg je soms vijanden op je pad. Zelfs in het buitenland, waar hij zich maandenlang vastbeet in de jacht op trekvogels in het Italiaanse Calabrië, waar de dieren lustig met duizenden uit de lucht werden geschoten. Met ware heidenmoed begaf hij zich midden tussen de jagers om hun praktijken te fotograferen, waarvan hij later verslag deed in het boek *Trekvogels*, dat eind jaren zeventig onder meer bij Albert Heijn en V&D verkrijgbaar was.

Maar ook in Nederland en in de regio had Jaap niet overal vrienden. Hij zag bij zijn natuurvrienden graag dezelfde betrokkenheid en inzet. En was ook compromissloos, voortvarend met een uitgesproken mening. Dan word je wel eens eigenwijs en eigengereid gevonden. Ook dat overkwam Jaap nogal eens, maar dat deerde hem niet. Met het roer vast in de hand zette hij zijn eigen koers uit en werd daarin door velen met een zelfde bezieling voor de natuur gevolgd.' Jaap heeft mij de lol voor de natuur bijgebracht', vertelt Bunschoter Wim Smeets, die de laatste jaren nauw samenwerkte met Taapken voor *Het Vogeljaar*.'

Jaap ging elke dag even wandelen, meestal over de Hoorneboegse Heide, soms door het Baarnse Bos, en had het idee dat hij elke dag in de natuur weer beloond werd. En ook dat heeft hij me geleerd.'

Tot slot kan ik ook niet heen om het feit dat Jaap last had van een handicap. Hij stotterde verschrikkelijk, en ik geneerde me dan wel eens, want het duurde soms lang voor hij zijn zin helemaal had afgemaakt terwijl je al vermoedde wat hij wilde zeggen. Geen probleem verder hoor, maar het geeft eens te meer van het grote doorzettingsvermogen van deze Baarnaar, die ons van de ene op de andere dag verlaten heeft. Jaap bedankt, namens alle natuurvrienden en vogels.

■ Hans van Keken, De Gool- & Eemlander van woensdag 21 maart 2001.